

Автор: Зотова Галина Вячеславовна

Книга: Ылтӑнту

Сказка: Сынран ан кул

Пӗр карчӑкпа старик пурӑннӑ тет. Вӗсен Мӗтри ятлӑ пӗртен-пӗр ывӑл пулнӑ тет. Сӑк Мӗтри питӗ ачашланма юратнӑ тет. Вӑл ӳссе пынӑсемӗн тата усалланса, куштанланса пырать тет. Хӑйне пысӑка хурать, сынран кулма та именмест тет. Пӗррехинче Мӗтри урама тухать те инӗ мар кӳлӗре илемлӗ акӑша курать. Акӑшӗ аманӑскер пулнӑ та пӗр-пӗчченех ҫӳренӗ. Кайӑкӑн пӗр ури ыратнӑ, ҫавӑнпа вӑл хӑрах уран сиккелесе ҫӳренӗ.

Акӑша курсан Мӗтри унта чупса пынӑ, кайӑка шуйхантарма, чулпа пеме тытӑннӑ. Аманнӑ кайӑк инӗ каяйман, ача ӑна татах хӑвалама, кӑшкӑрашма пикеннӗ.

Хӑранӑ, сехӗрленсе ӳкнӗ акӑш пур вӑйне пухса кӳлӗ варринелле ишсе кайнӑ. Вӑл унта та лӑпкӑн ларайман, хӑрушлӑх каллех килесрен пуҫне ун-кун пӑркаласа тавраналла тинкернӗ.

Сӑкӑн хыҫҫӑн темиҫе кун иртсен Мӗтри чирлесе ӳкнӗ. Унӑн мӗн пур шӑм-шакӗ вӗриленсе кайнӑ, пуҫӗ хытӑ ыратнӑ. Тата урисем те темшӗн ҫӑтма ҫук ыратнӑ, хӑрах ури ҫине сех пусма май килнӗ. Сӑпла Мӗтри темиҫе кун нушаланса выртнӑ, чирӗ ниепле те иртсе кайман. Ашшӗпе амӑшӗ хӑраса ӳкнӗ, вӗсем ачана сиплевҫӗ карчӑк патне илсе каяс тенӗ. Сиплевҫи вӗсен хуйхине тӳрех ӑнланнӑ, часах чирӗн сӑлтавне те пӗлтернӗ:

– Сирӗн ывӑлӑр, – тенӗ вӑл, – кӳлӗри акӑша кӳрентернӗ, ӑна питӗ хытӑ хӑратнӑ. Мӗтрин ҫав акӑша шыраса тупса каҫару ыйтмалла. Акӑш пурӑнакан кӳлӗри шывпа пӗрӗхсен ачан ури те тӳрленӗ.

Ватӑсем урхамах кӳлнӗ те ывӑльне лартса акӑша шырама тухса кайнӑ. Акӑшӗ кунти кӳлле пӑрахса кайнӑ иккен, Мӗтри хытах хӑратнӑ-тӑр ӑна.

Пыраҫҫӗ акӑ вӗсем ҫулпа. Хиреҫ пӗр пӗчӗк кайӑк вӗҫсе килет, хӑй ҫӗлхипе чивлетсе:

– Мӗтри мана хӗлле пӗрчӗ сапса парсан эпӗ акӑш ӑҫтине калатӑп сире, – тет.

– Сапса парӑп, яланах пулӑшӑп, – сӑмах парать ача.

Вӗсем вара кайӑк кӑтартнӑ ҫулпа кайса акӑша шыраса тупаҫҫӗ, унран каҫару ыйтаҫҫӗ те Мӗтрие чиртен сыватма тархаслаҫҫӗ.

Акӑшӗ вӗсене:

– Сирӗн пахчара хитре кӗлчечек тӗмӗ пур. Сӑв кӗлчечекӗн чи пысӑк чечеккин йӗппине илсе килсе манн урари хурта чиксе туртса кӑлармалла. Вара эпӗ сывалатӑп, Мӗтрие те пулӑшма шантаратӑп, – тет.

Сӑпла калать те акӑш кӳлӗри шывпа арҫын ачан урине пӗрӗхет. Мӗтри ури ҫав самантрах тӳрленет, ача чипер утакан пулат. Вара вӑл часрах киле вӗҫтерсе кайса кӗлчечекӗн пысӑк йӗппине тупса килет, акӑш урине тӳрлетет.

Сӑвантанпа акӑш карчӑкпа старикӗн кӳллинче пурӑнма тытӑнать, нимӗнрен те хӑрамасть. Унтах вӑл мӑшӑр та тупать тет.

Метри те ӗнтӗ хӑйне йӗркеллӗ тытать тет, ытгисенчен кулма та пӑрахнӑ, сӑпайлӑ калаҫать тет.